

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

про пожежі та їх наслідки в Україні

за 3 місяці 2020 року

Загальні дані про пожежі

Український науково-дослідний інститут цивільного захисту відповідно до п. 10 Інструкції по роботі з карткою обліку пожежі, затвердженою наказом ДСНС України від 16.08.2017 № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж» та їх наслідків, здійснив аналіз даних масиву карток обліку пожеж за 3 місяці 2020 року, які надійшли від територіальних органів ДСНС України.

За даними масивів карток обліку пожеж упродовж 3 місяців 2020 року в Україні зареєстровано 25 724 пожежі.

У порівнянні з аналогічним періодом минулого року, кількість пожеж збільшилась на 21,3 %. Значне збільшення кількості пожеж спричинили пожежі, що сталися на відкритих територіях (+48,7 %), що становлять 60,2 % від загальної кількості пожеж в Україні.

Кількість загиблих внаслідок пожеж зменшилась на 18,4 %, кількість травмованих на пожежах – на 5,9 %. Кількість дітей і підлітків до 18 років, які загинули внаслідок пожеж, зменшилось на 20,0 %, кількість дітей і підлітків до 18 років, травмованих на пожежах, збільшилось на 60,0 %.

Матеріальні втрати від пожеж зменшились на 1,4 % (прямі збитки зменшились на 26,2 %, побічні збільшились на 6,3 %), кількість знищених і пошкоджених будинків (споруд) збільшилась на 7,5 %, кількість загиблих свійських птахів – на 12,5 %, кількість знищених і пошкоджених транспортних засобів (техніки) зменшилась на 2,6 %, кількість загиблих свійських тварин – на 1,9 %, кількість знищених кормів – на 10,6 %, кількість знищеного зерна – на 34,8 %.

Упродовж трьох місяців 2020 року на місці пожежі виявлено 596 загиблих людей, з них 12 дітей.

Унаслідок пожеж загинуло 578 людей, в тому числі 16 дітей, 413 людей отримало травми, у тому числі 48 дітей.

Матеріальні втрати від пожеж склали 2 млрд 611 млн 927 тис. грн (з них прямі збитки становлять 460 млн 831 тис. грн, а побічні – 2 млрд 151 млн 96 тис. грн).

Щодня в Україні, в середньому, виникало 283 пожежі, матеріальні втрати від яких склали 28 млн 702 тис. грн.

Кожного дня внаслідок пожеж гинуло 7 і отримувало травми 5 людей, вогнем знищувалось або пошкоджувалось 78 будівель (споруд) та 12 одиниць техніки.

Прямі збитки від однієї пожежі становлять суму 17,9 тис. грн.

Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 3 місяці 2020 року у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року*

№ з/п	Назва показників	2020 рік	2019 рік	Тенденція по країні, +/-, у %	% від загальної кількості
Загальні дані про пожежі					
1	Кількість пожеж (од.)	25724	21214	21,3	-
2	Збитки прямі, тис. грн	460831	624783	-26,2	-
3	Збитки побічні, тис. грн	2151096	2024343	6,3	-
4	Загинуло людей унаслідок пожеж	578	708	-18,4	-
-	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	16	20	-20,0	2,8
5	Загинуло людей унаслідок пожеж у містах	273	326	-16,3	47,2
6	Загинуло людей унаслідок пожеж у селах	305	382	-20,2	52,8
7	Травмовано людей на пожежах	413	439	-5,9	-
-	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	48	30	60,0	11,6
-	у т.ч. в містах	290	308	-5,8	70,2
8	Знищено, пошкоджено будівель і споруд (од.)	7132	6635	7,5	-
9	Знищено, пошкоджено техніки (од.)	1074	1103	-2,6	-
10	Загинуло людей унаслідок пожеж, на 100 тис. населення	1,4	1,7	-17,6	-
11	Кількість пожеж на 10 тис. населення	6,1	5,0	22,0	-
12	Збитки прямі на 10 тис. населення, тис. грн	110,0	148,3	-25,8	-
13	Кількість пожеж у містах	13240	11697	13,2	51,5
14	Кількість пожеж у селах	12484	9513	31,2	48,5
15	Кількість пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль)	573	674	-15,0	2,2
-	у т.ч. на підприємствах, в організаціях, закладах	558	631	-11,6	2,2
Об'єкти пожеж					
1	Будівлі виробничого призначення	141	168	-16,1	0,5
2	Будівлі об'єктів торгівлі та харчування	200	233	-14,2	0,8
3	Соціально-культурні, громадські та адміністративні споруди	130	142	-8,5	0,5
4	Будівлі та споруди сільськогосподарського призначення	26	25	4,0	0,1
5	Будинки та споруди житлового призначення	8082	8308	-2,7	31,4
-	у т.ч. житлові будинки	4558	5087	-10,4	17,7
6	Природні екосистеми	122	320	-61,9	0,5
7	Відкриті території	15495	10422	48,7	60,2
8	Транспортні засоби	919	963	-4,6	3,6
9	Інші об'єкти	609	633	-3,8	2,4
Причини виникнення пожеж					
1	Підпал	875	749	16,8	3,4
2	Несправність виробничого обладнання	31	45	-31,1	0,1
3	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації електроустановок	2554	2806	-9,0	9,9
4	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації печей, ТГ агрегатів та установок	1998	2201	-9,2	7,8
5	Необережне поводження з вогнем	18806	14231	32,1	73,1
6	Пустощі дітей з вогнем	115	99	16,2	0,4
7	Порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів	504	544	-7,4	2,0
8	Інші причини	840	539	55,8	3,3

*Примітка: дані про пожежі та їх наслідки в Україні за 3 місяці 2020 та 3 місяці 2019 років наведено без урахування Автономної Республіки Крим і міста Севастополь

На рисунку 1 наведено основні показники, що характеризують стан з пожежами в державі за 3 місяці 2020 року, порівняно з аналогічним періодом 2019 року.

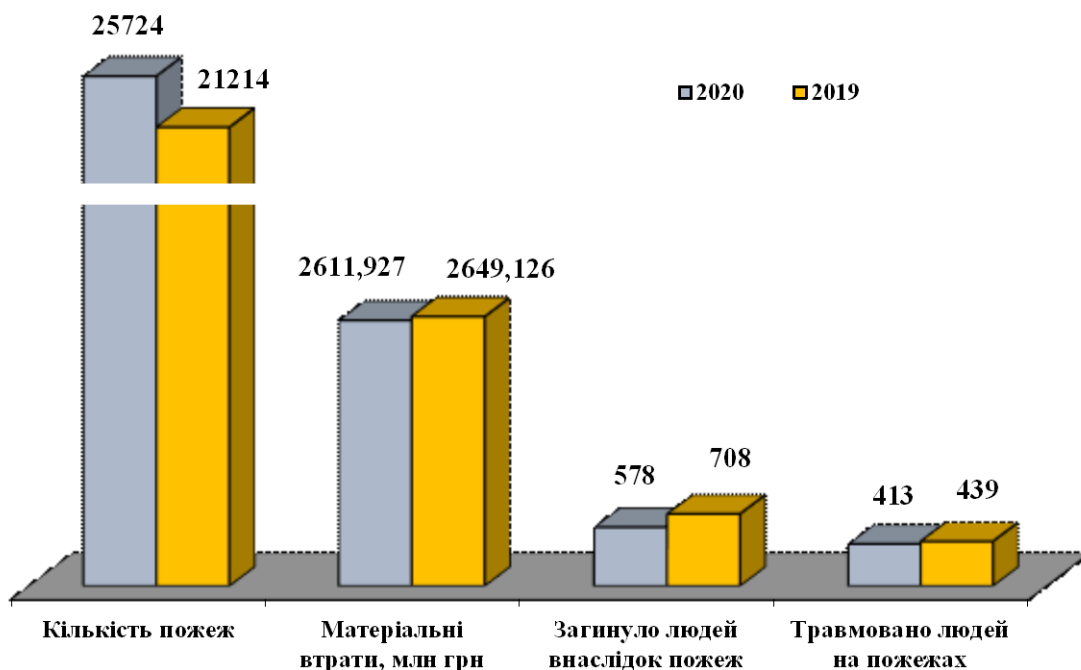

Рисунок 1 – Основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 3 місяці 2020 року, порівняно з аналогічним періодом 2019 року

На рисунку 2 наведено ранжування кількості пожеж по регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року.

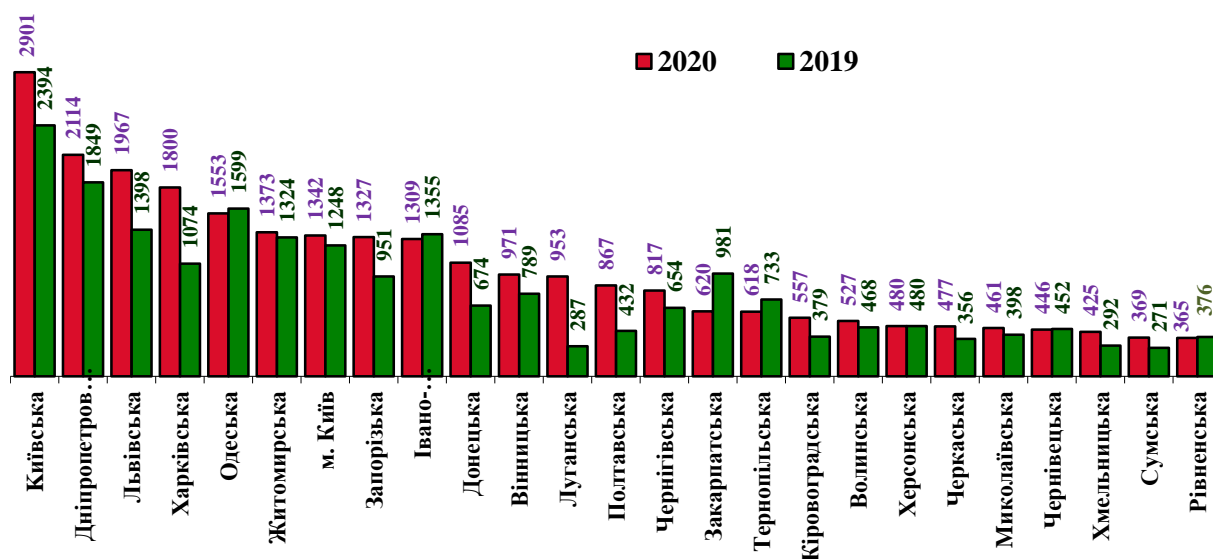

Рисунок 2 – Ранжування кількості пожеж по регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року

Зменшення кількості пожеж в Україні за 3 місяці 2020 року зареєстровано у Закарпатській (-36,8 %), Тернопільській (-15,7 %), Івано-Франківській (-3,4 %), Одеській (-2,9 %) та Чернівецькій (-1,3 %) областях.

Збільшення кількості пожеж більш ніж у два рази спостерігалось у Луганській (у 3,3 рази) та Полтавській (у 2,0 рази) областях.

Упродовж трьох місяців 2020 року підрозділами ДСНС України на пожежах було врятовано 623 людини (на 4,9 % більше у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року), матеріальних цінностей на суму 2 млрд 836 млн 651 тис. грн (на 1 млрд. 438 млн 200 тис. грн більше, ніж за 3 місяці 2019 року).

Упродовж 3 місяців поточного року у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України зареєстровано 13 240 пожеж.

Порівняно з аналогічним періодом минулого року їх кількість збільшилася на 13,2 %. Суттєве збільшення кількості пожеж у містах і селищах міського типу (далі – смт) спостерігалось лише у Луганській області (у 2,9 рази).

Зменшення кількості пожеж у містах і селищах міського типу зареєстровано у 8 областях (таблиця 2).

Таблиця 2. – Области України, в яких спостерігалось зменшення кількості пожеж у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України

Області України	Кількість пожеж		- %%
	2020	2019	
Житомирська	509	523	-2,7
Херсонська	280	296	-5,4
Волинська	153	163	-6,1
Одеська	953	1018	-6,4
Чернівецька	174	188	-7,4
Івано-Франківська	502	575	-12,7
Тернопільська	185	297	-37,7
Закарпатська	289	492	-41,3
Всього по Україні	13240	11697	+13,2

Унаслідок пожеж у містах і смт загинуло 273 людини (на 53 людини менше, ніж за аналогічний період минулого року); смертність дітей під час цих пожеж склала 5 дітей, як і торік. Прямі збитки від пожеж склали 260 млн 717 тис. грн (-23,3 %), побічні – 1 млрд 180 млн 933 тис. грн (+3,0 %).

Питома вага основних показників, що характеризують протипожежний стан у містах і смт, від їх загальної кількості в Україні становить: пожеж – 51,5 %, людей, загиблих унаслідок пожеж – 47,2 %, прямих збитків – 56,6 %, побічних збитків – 54,9 %.

У сільській місцевості України зареєстровано 12 484 пожежі. Порівняно з аналогічним періодом минулого року відмічається їх збільшення на 31,2 %.

Збільшення кількості пожеж у сільській місцевості більш ніж у два рази зареєстровано у 3 областях України (таблиця 3).

Таблиця 3. – Области України, в яких спостерігалось збільшення кількості пожеж у сільській місцевості більш, ніж у два рази

Області України	Кількість пожеж		Збільшення, у рази
	2020	2019	
Луганська	388	91	4,3
Полтавська	549	230	2,4
Харківська	696	321	2,2
Всього по Україні	12484	9513	+31,2 %

У сільській місцевості загинуло 305 людей (на 77 людей менше, ніж за аналогічний період минулого року); смертність дітей унаслідок пожеж у селах склала 11 проти 15 дітей у минулому році. Прямі збитки склали 200 млн 114 тис. грн (-29,8 %), побічні – 970 млн 163 тис. грн (+10,5 %).

Питома вага основних показників, що характеризують протипожежний стан у сільській місцевості, від загальних показників в Україні становить: пожеж – 48,5 %, людей, загиблих унаслідок пожеж – 52,8%, прямих збитків – 43,4 %, побічних збитків – 45,1 %.

На рисунку 3 наведено розподіл кількості пожеж і загиблих унаслідок пожеж людей за типами населених пунктів.

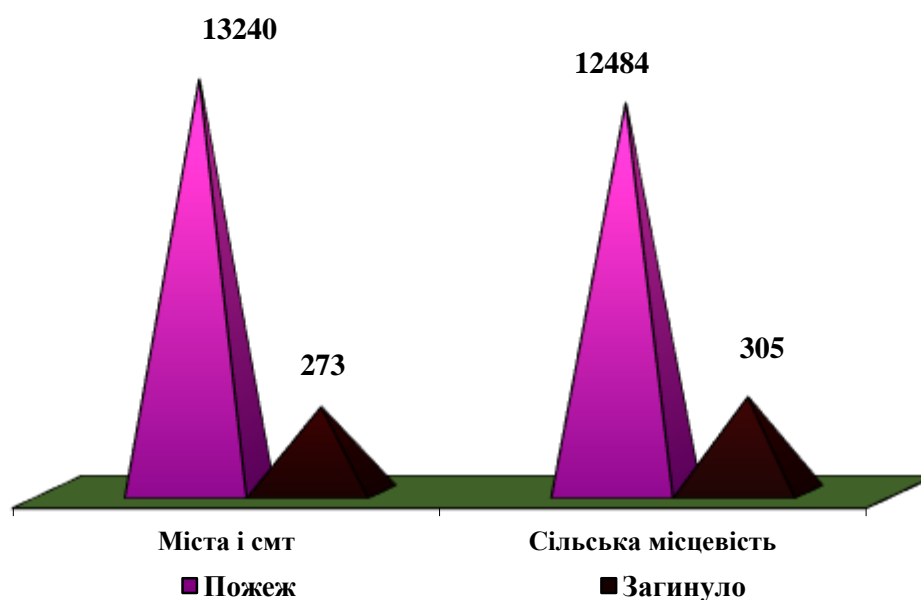

Рисунок 3 – Розподіл кількості пожеж і загиблих унаслідок пожеж людей за типами населених пунктів за 3 місяці 2020 року

Стан із загибеллю людей унаслідок пожеж в Україні

Упродовж 3 місяців 2020 року на місці пожеж було виявлено тіла 596 людей (-16,5 %), з них 12 дітей (за 3 місяці 2019 року – 714 людей, у тому числі 18 дітей).

Кількість людей, загиблих унаслідок пожеж, за 3 місяці 2020 року порівняно з аналогічним періодом 2019 року зменшилася на 130 людей (578 проти 708 або -18,4 %). Кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, зменшилась на 4 дитини (16 проти 20).

На рисунку 4 наведено ранжування кількості загиблих по регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року.

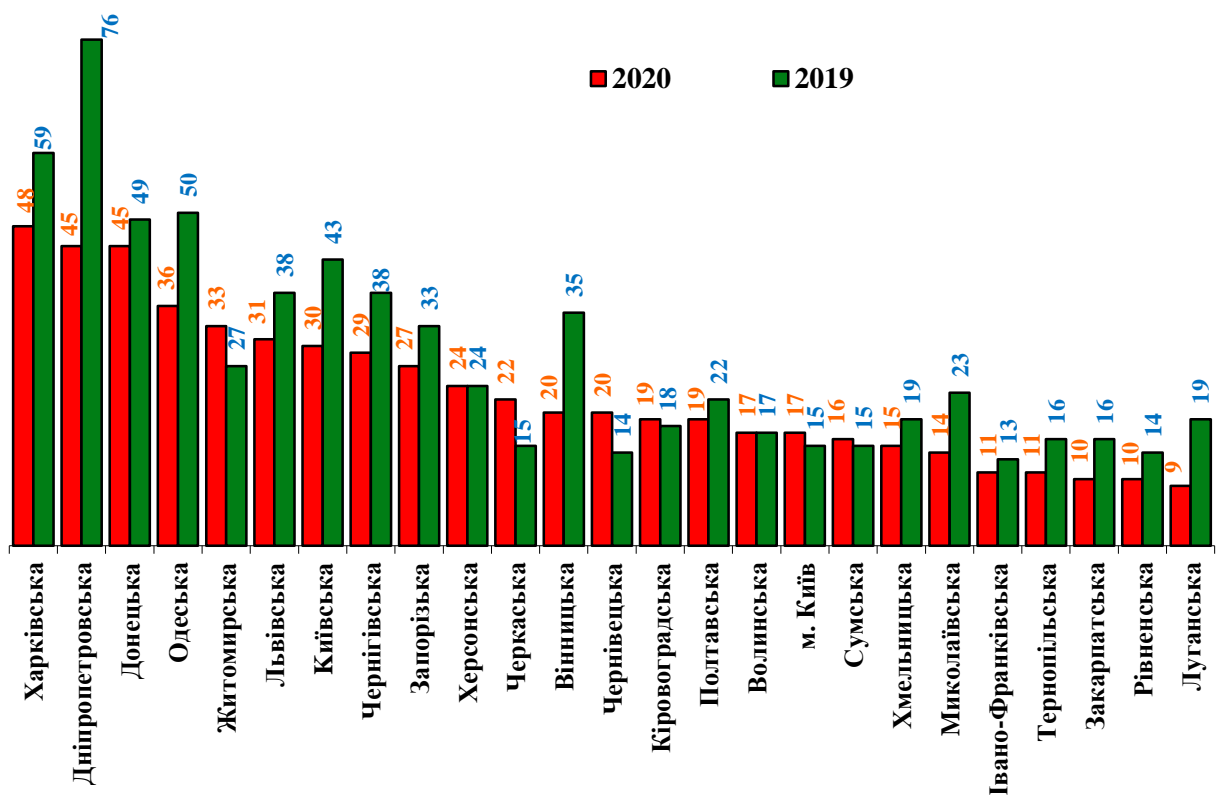

Рисунок 4 – Ранжування кількості загиблих по регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року

Збільшення кількості загиблих унаслідок пожеж людей зареєстровано в 5 областях України та місті Києві (таблиця 4).

Таблиця 4 – Регіони України, в яких зареєстровано збільшення кількості людей, загиблих унаслідок пожеж, за 3 місяці 2020 року порівняно з аналогічним періодом 2019 року

№ з/п	Назва регіону	2020 рік	2019 рік	+, в %
1	Черкаська	22	15	46,7
2	Чернівецька	20	14	42,9
3	Житомирська	33	27	22,2
4	м. Київ	17	15	13,3
5	Сумська	16	15	6,7
6	Кіровоградська	19	18	5,6
Всього в Україні:		578	708	-18,4

За 3 місяці 2020 року збільшення кількості дітей, загиблих унаслідок пожеж, зареєстровано у Чернівецькій (3 проти 0), Волинській (2 проти 0), Житомирській, Закарпатській, Рівненській та Черкаській (по 1 проти 0) областях.

Найбільша кількість загиблих реєструється в житловому секторі – 534 людини або 92,4 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж, з яких 470 людей або 81,3 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж, загинуло безпосередньо в житлових будинках.

Найбільша кількість загиблих людей у житловому секторі зареєстрована в Харківській (46), Донецькій (43), Дніпропетровській (39), Одеській (32), Житомирській (31) та Львівській (30) областях.

У будівлях виробничого призначення та будівлях об'єктів торгівлі та харчування загинуло по 1 людині, на відкритих територіях – 21 людина, на транспортних засобах – 4 людини, на інших об'єктах загинуло 17 людей.

З причини необережного поводження з вогнем загинуло 347 людей (60,0 % від загальної кількості загиблих). Причиною пожеж із загибеллю 86 людей (14,9 %) було порушення правил улаштування та експлуатації печей і теплогенеруючих агрегатів та установок; із загибеллю 108 людей (15,6 %) – порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок; внаслідок підпалів загинуло 8 людей, з порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 3 людей. Унаслідок пожеж з інших причин загинуло 29 людей (5,0 %).

Розподіл загиблих унаслідок пожеж людей за причинами їх виникнення за 3 місяці 2020 року у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року наведено на рисунку 5.

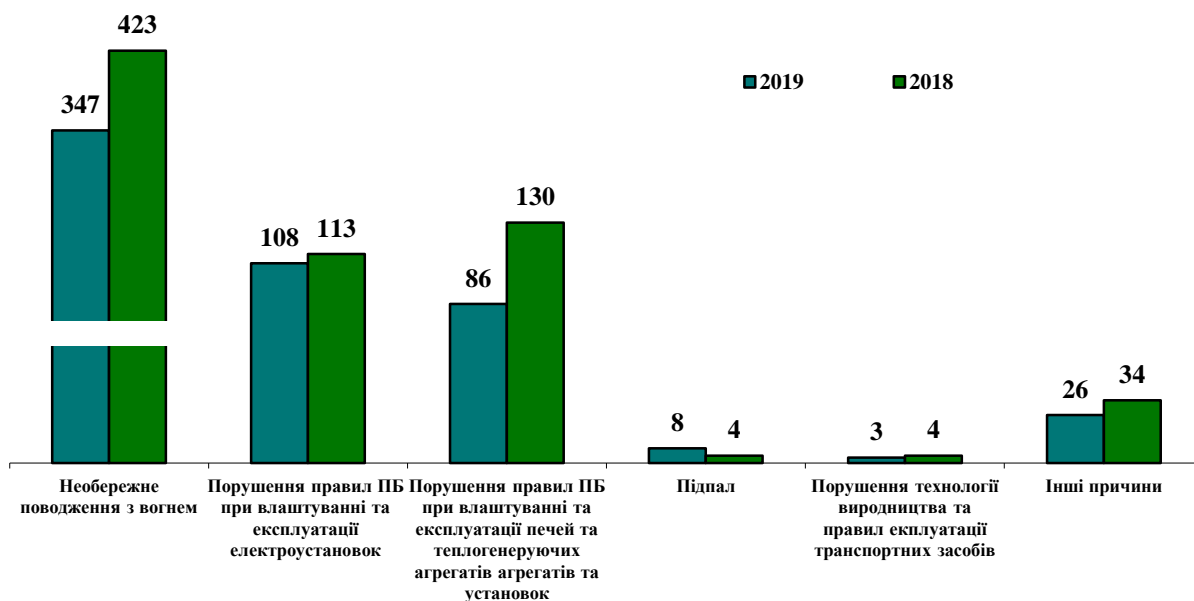

Рисунок 5 – Розподіл загиблих унаслідок пожеж людей за причинами їх виникнення за 3 місяці 2020 року у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року

Кількість пожеж із загибеллю людей за типом населеного пункту розподілилась наступним чином (таблиця 5).

Таблиця 5. – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типом населеного пункту.

№ з/п	Тип населеного пункту	Кількість пожеж		+/- %	Питома вага, %
		2020	2019		
1	Сільській населений пункт	273	348	-21,6	52,1
2	Місто	194	238	-18,5	37,0
3	Селище міського типу	50	60	-16,7	9,5
4	Поза межами сільського населеного пункту	6	5	20,0	1,1
5	Поза межами міського населеного пункту	1	0	-	0,2
6	Відселена зона	0	0	-	-
Всього пожеж		524	651	-19,5	

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей залежно від об'єкта, на якому вона сталася, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6. – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей залежно від об'єкта, на якому вона сталася

№ з/п	Об'єкт виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/- %	Питома вага, %
		2020	2019		
1	Сільській житловий будинок	225	291	-22,7	42,9
2	Міський житловий будинок	154	194	-20,6	29,4
3	Будинок СМТ	44	48	-8,3	8,4
4	Літня кухня	24	32	-25,0	4,6
5	Відкрита територія	21	25	-16,0	4,0
6	Господарча споруда	18	17	5,9	3,4
7	Дачний будинок	8	10	-20,0	1,5
8	Приватний гараж	4	6	-33,3	0,8
9	Легковий автомобіль	3	2	50,0	0,6
10	Виробничі цехи	1	1	0,0	0,2
11	Інший об'єкт	22	25	-12,0	4,2
Всього пожеж		524	651	-19,5	

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення наведено у таблиці 7.

Таблиця 7. – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення.

№ з/п	Місце виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/- %	Питома вага, %
		2020	2019		
1	Житлова кімната	343	424	-19,1	65,5
2	Підлога	35	50	-30,0	6,7
3	Кухня	29	45	-35,6	5,5
4	Стіна, перегородка	20	13	53,8	3,8
5	Перекриття стелі	14	20	-30,0	2,7
6	Веранда, тераса	8	4	100,0	1,5
7	Коридор	8	10	-20,0	1,5
8	Горище	6	7	-14,3	1,1
9	Покрівля	4	7	-42,9	0,8
10	Підвал	1	3	-66,7	0,2
11	Відсік двигуна	1	2	-50,0	0,2
12	Побутове приміщення	1	4	-75,0	0,2
13	Інше місце	54	62	-12,9	10,3
Всього пожеж		524	651	-19,5	

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення наведено у таблиці 8.

Таблиця 8. – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення

№ з/п	Причина виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/- %	Питома вага, %
		2020	2019		
1	Необережність під час паління	245	304	-19,4	46,8
2	Інша причина необережного поводження з вогнем	77	87	-11,5	14,7
3	ПППБ при експлуатації печей та ТГ	73	116	-37,1	13,9
4	Коротке замикання електромережі	67	68	-1,5	12,8
5	ПППБ при експлуатації електропобутових приладів	22	25	-12,0	4,2
6	ПППБ при експлуатації електропобутових газових, газових та бензинових приладів	6	10	-40,0	1,1
7	Несправність електричної системи автомобіля	3	3	0,0	0,6
8	ППМ електроустановок та електромереж	1	4	-75,0	0,2
9	Інший об'єкт	30	34	-11,8	5,7
Всього пожеж		524	651	-19,5	

Розподіл кількості загиблих на пожежах людей за соціальним статусом наведено у таблиці 9.

Таблиця 9. – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом

№ з/п	Соціальний статус загиблого	Кількість загиблих		+/- %	Питома вага, %
		2020	2019		
1	Пенсіонери	260	358	-27,4	45,0
2	Безробітний	193	221	-12,7	33,4
3	Робітник	39	43	-9,3	6,7
4	Особи без певного місця проживання	24	22	9,1	4,2
6	Діти дошкільного віку (до 6 років)	11	16	-31,3	1,9
7	Домогосподарка	7	8	-12,5	1,2
8	Студенти	1	2	-50,0	0,2
9	Не встановлено	43	38	13,2	7,4
Всього загиблих		578	708	-18,4	

Розподіл кількості загиблих на пожежах людей за віком наведено у таблиці 10.

Таблиця 10. – Розподіл кількості загиблих на пожежах людей за віком

№ з/п	Вік загиблого	Кількість загиблих		+/- %	Питома вага, %
		2020	2019		
1	60 років та старше	260	347	-25,1	45,0
2	від 40 до 60 років	226	260	-13,1	39,1
3	від 21 до 40 років	54	58	-6,9	9,3
4	до 7 років	14	23	-39,1	2,4
5	від 7 до 14 років	2	4	-50,0	0,3
6	від 18 до 21 року	1	3	-66,7	0,2
7	від 16 до 18 років	1	0	-	0,2
8	від 14 до 16 років	0	0	-	0,0
9	Вік не вказано	20	13	53,8	3,5
Всього		578	708	-18,4	

Ранжування кількості травмованих на пожежах людей по регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року наведено на рисунку 6.

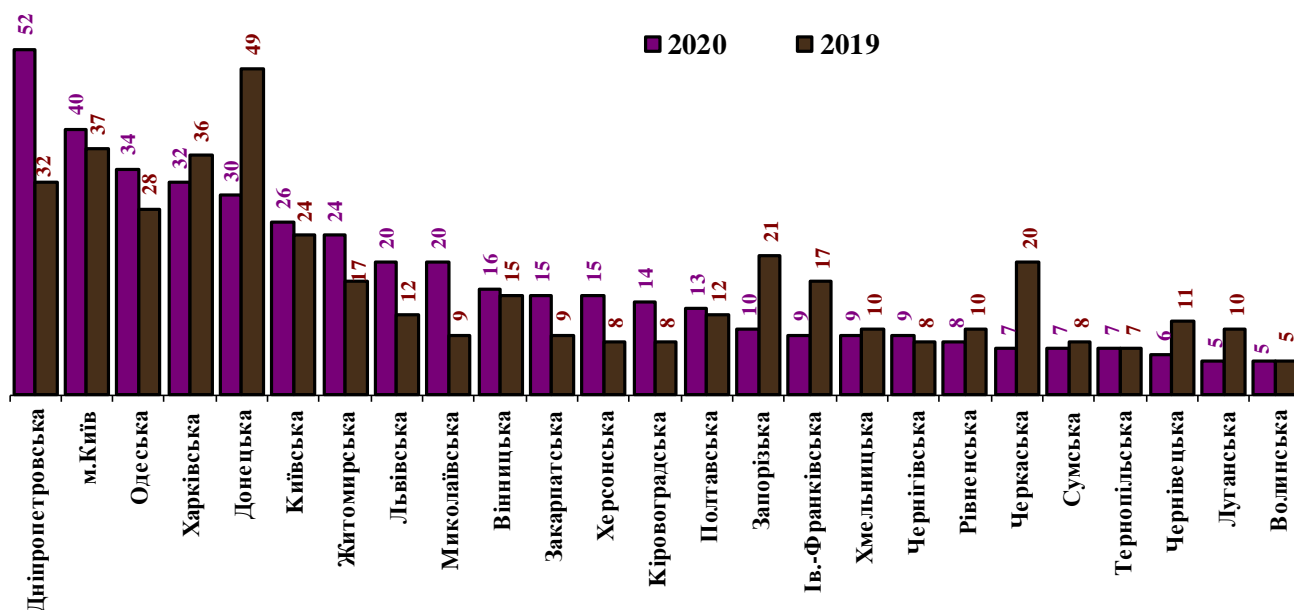

Рисунок 6 – Ранжування кількості травмованих на пожежах людей по регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року

Розподіл пожеж за об'єктами їх виникнення

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері пожежної та техногенної безпеки (далі – підконтрольні об'єкти) за 3 місяці 2020 року виникло 573 пожежі (-15,0 %; 2,2 % від загальної кількості пожеж). На рисунку 7 наведено ранжування кількості пожеж на підконтрольних об'єктах у регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року.

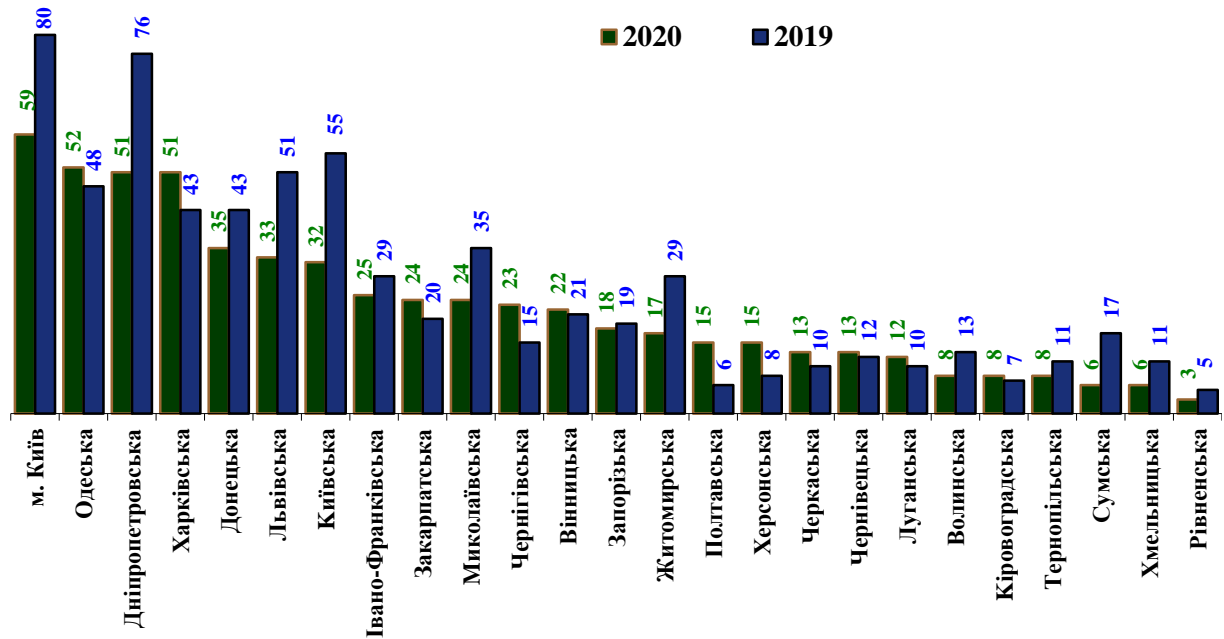

Рисунок 7. – Ранжування кількості пожеж на підконтрольних об’єктах у регіонах України за 3 місяці 2020 року у порівнянні з 3 місяцями 2019 року

Прямі збитки склали 97 млн 524 тис. грн (-49,5 %; 21,2 % від загальної кількості прямих збитків). Побічні збитки склали 191 млн 9 тис. грн (-41,3 %; 8,9 % від загальної кількості побічних збитків). За загального зменшення кількості пожеж на підконтрольних об’єктах збільшення їх кількості зареєстровано у Полтавській (збільшення у 2,5 рази), Херсонській (+87,5 %), Чернігівській (+53,3 %), Черкаській (+30,0 %), Закарпатській (+20,0 %), Луганській (+20,0 %), Харківській (+18,6 %), Кіровоградській (+14,3 %). Одеській (+8,3 %), Чернівецькій (+8,3 %) та Вінницькій (+4,8 %) областях.

На цих об’єктах загинуло 3 людей (за 3 місяці 2019 року – 6 людей) та 27 людей (за 3 місяці 2019 року – 33 людини) отримали травми.

У **будівлях виробничого призначення** сталася 141 пожежа (-16,1 %), що становить 24,6 % від загальної кількості пожеж на підконтрольних об’єктах. Прямі збитки зменшилися на 13,0 % і складають 19 млн 770 тис. грн (20,3 % від загальної суми прямих збитків на підконтрольних об’єктах). Побічні збитки склали 49 млн 112 тис. грн (зменшилися на 28,1 %, 25,7% від загальної суми побічних збитків на підконтрольних об’єктах).

Найбільше пожеж в будівлях виробничого призначення сталося у Дніпропетровській та Харківській (по 14), Закарпатській (12), Київській (11), областях та місті Києві (11).

На згаданих об’єктах загинула 1 людина та отримали травми 4 людини.

У **будівлях об’єктів торгівлі та харчування** кількість пожеж зменшилась на 14,2 %. Загалом на цих об’єктах виникло 200 пожеж, 34,9 % від кількості на підконтрольних об’єктах. Прямі збитки склали 30 млн 491 тис. грн

(-70,6 %; 31,3 % від кількості на підконтрольних об'єктах). Побічні збитки – 60 млн 485 тис. грн (-60,3 % 31,7 % від кількості на підконтрольних об'єктах).

Найбільше пожеж у будівлях об'єктів торгівлі і харчування сталося в Дніпропетровській, Одеській та Харківській (по 19), Донецькій (14), Вінницькій та Львівській (по 11) областях та у місті Києві (27).

На згаданих об'єктах загинула 1 людина та отримала травми 1 людина.

На спорудах соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення спостерігається зменшення кількості пожеж на 8,5 %. На даних об'єктах виникло 130 пожеж, 22,7 % від кількості пожеж на підконтрольних об'єктах. Прямі збитки збільшились на 98,0 % і склали 40 млн 293 тис. грн, 41,3 % від кількості на підконтрольних об'єктах); побічні збитки склали 63 млн 820 тис. грн (+51,0 %; 33,4 % від кількості на підконтрольних об'єктах).

Найбільше пожеж у будівлях соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення сталося в Харківській (14), Одеській (13), Донецькій (12), а також у місті Києві (11).

На згаданих об'єктах загибелі не зареєстровано, отримало травми 13 людей.

У будинках та спорудах сільськогосподарського призначення виникло 26 пожеж (+4,0 %; 4,5 % від їх кількості на підконтрольних об'єктах). Прямі збитки на цих об'єктах зменшились на 87,8 % і склали 3 млн 547 тис. грн (4,5 % від кількості на підконтрольних об'єктах); побічні збитки склали 6 млн 223 тис. грн (-82,7 %, 3,3 % від кількості на підконтрольних об'єктах).

На цих об'єктах загибелі та травмування людей не зареєстровано.

Упродовж 3 місяців поточного року найбільше пожеж на спорудах сільськогосподарського призначення зареєстровано у Чернігівській (4), Луганській та Харківській (по 3), Донецькій, Житомирській, Львівській та Черкаській (по 2) областях.

У будинках та спорудах житлового призначення виникло 8 082 пожежі (-2,7 %; 31,4 % від загальної кількості пожеж).

Прямі збитки зменшились на 13,7 % і становлять 256 млн 695 тис. грн, що складає 55,7 % від загальної суми прямих збитків. Побічні збитки склали 816 млн 867 тис. грн (-3,1 % 38,0 % від загальної суми побічних збитків).

На цих об'єктах загинуло 534 людини (-19,3 %) та травмовано 351 людину (-3,8 %).

За 3 місяці поточного року збільшення кількості пожеж у будівлях і спорудах житлового сектору зареєстровано у 10 областях України (таблиця 11).

Таблиця 11 – Облaсті України, в яких зареєстровано збільшення кількості пожеж у житловому секторі за 3 місяці 2020 року порівняно з аналогічним періодом 2019 року

№ з/п	Назва області	2020 рік	2019 рік	+, %
1	Кіровоградська	230	191	20,4
2	Сумська	252	211	19,4
3	Донецька	434	369	17,6
4	Полтавська	326	282	15,6
5	Луганська	197	173	13,9
6	Хмельницька	222	197	12,7
7	Запорізька	374	349	7,2
8	Миколаївська	229	215	6,5
9	Черкаська	222	212	4,7
10	Закарпатська	240	239	0,4
Всього в Україні:		8082	8308	-2,7

У житлових будинках виникло 4 558 пожеж (-10,4 %), що становить 17,4 % від загальної кількості пожеж.

На цих об'єктах унаслідок пожеж загинуло 470 (-19,9 %) людей та ще 294 (-3,9 %) людини на пожежах отримали травми.

5 березня о 06 год 20 хв від поліції надійшло повідомлення про пожежу у приватному житловому будинку в селі Ленківці Кельменецького району Чернівецької області. Пожежа виникла пізно вночі, проте була виявлена лише тоді, коли вогонь поглинув перекриття будинку і воно обвалилося. Площа пожежі складала 70 м².

Під час розбору конструкцій будівлі, пожежно-рятувальними підрозділами було виявлено тіла чотирьох загиблих – трьох дітей 2013, 2014, 2017 років народження та матері 1993 року народження. Тіла загиблих було направлено на судово-медичну експертизу

до м. Чернівці. За фактом загибелі відкрито кримінальне провадження за ч.2 статті 115 КК України.

Збільшення кількості пожеж у житлових будинках зареєстровано в Кіровоградській (+21,7 %), Закарпатській (+14,9 %), Донецькій (+5,8 %), Миколаївській (+3,2 %), Волинській (+2,8 %) та Полтавській (+1,8 %) областях

На транспортних засобах виникло 919 пожеж (-4,6 %), що становить 3,6 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки склали 81 млн 202 тис. грн (-26,3 %; 17,6 % від загальної кількості прямих збитків). Побічних збитків цими пожежами нанесено на суму 137 млн 619 тис. грн -18,5 %; 6,4 % від загальної кількості побічних збитків).

Найпоширенішими причинами пожеж на транспортних засобах упродовж 3 місяців 2020 року стали: несправність електричної системи (398 випадків або 43,3 % від кількості пожеж на транспортних засобах), підпали (195 випадків або 21,2 %), порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (112 випадків; або 12,2 %), та розгерметизація паливної (газової) системи автомобіля (58 випадків; або 6,3%).

З початку року на транспортних засобах загинуло 4 людини, торік загинуло 9 людей, травмовано 16 людей проти 23 людей торік.

У **природних екосистемах** за 3 місяці 2020 року виникло 122 пожежі проти 320 за 3 місяці 2019 року (-60,9 %), прямих збитків нанесено на суму 916 тис. грн (0,2 % від загальної суми прямих збитків), побічні збитки склали 8 млн 263 тис. грн. (0,4 % від загальної суми побічних збитків). Загибелі та травмування людей не зареєстровано.

На відкритих територіях за 3 місяці 2019 року виникло 15 495 пожеж (+48, %; 60,2 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки від цих пожеж склали 9 937 тис. грн (+27,9 % або 2,2 % від загальної суми прямих збитків). Побічні збитки – 947 млн 682 тис. грн (+57,6 % або 44,1 % від загальної суми побічних збитків). Унаслідок пожеж на згаданих об'єктах загинула 21 людина проти 26 торік та 21 людина проти 19 торік отримала травми.

З них найбільша кількість пожеж зареєстрована на територіях житлової забудови, приватних домоволодінь та місць загального користування в межах населених пунктів – 10 235 (66,1 % від кількості пожеж на відкритих територіях).

Збільшення кількості пожеж зареєстровано на 42,3 % на територіях населених пунктів, на 62,8 % – поза їх межами, кількість пожеж на територіях підприємств зросла на 63,6 %, на полігонах твердих побутових відходів – на 64,9 %. Збільшення кількості пожеж на відкритих територіях зареєстровано у всіх регіонах України за винятком Закарпатської (-52,2 %), Тернопільської (-7,5 %), Херсонської (-3,8 %) та Івано-Франківської (-0,3 %) областей.

Загалом, пожежами у природних екосистемах та на відкритих територіях було знищено та пошкоджено 378 будівель і споруд, 16 одиниць техніки, близько 476 т кормів, 34,2 га торфовищ. Як вже неодноразово зазначалось, такі пожежі наносять значну шкоду навколишньому середовищу та негативно впливають на здоров'я людей. Тільки при згорянні тонни рослинних залишків у повітря вивільняється близько 9 кг мікрочастинок диму, а також у навколишнє середовище потрапляють пестициди та радіонукліди, накопичені рослинами впродовж року. Крім того, їх ліквідація відрізняється тривалістю та потенційною можливістю збільшення масштабів і потребує значної кількості залучення рятувальних сил, адже вогонь може розповсюджуватись до 4 км/год, а у вітряну погоду – до 30 км/год.

Збільшення кількості зазначених пожеж порівняно з 2019 роком обумовлено дефіцитом ґрунтових вод внаслідок теплої, сухої зими та ранньої весни. Але, основною причиною їх виникнення є діяльність людини, зокрема, у період прибирання територій домоволодінь, підготовки та закінчення польових робіт.

Упродовж першого кварталу 2020 року щодня, в середньому, виникала одна пожежа у природних екосистемах і 112 пожеж на відкритих територіях населених пунктів та поза їх межами. Нажаль, на даний час людей не

зупиняють ні сумна статистика, ні профілактичні заходи, ні адміністративна та кримінальна відповідальність.

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Упродовж 3 місяців 2020 року:

- внаслідок **необережного поводження з вогнем** виникло 18 806 пожеж (+32,1 %; 73,1% від загальної кількості пожеж), прямі збитки склали 75 млн 36 тис. грн (+61,1 %; 11,0 % від загальної суми прямих збитків); побічні збитки склали 1 млрд 244 млн 915 тис. грн (+35,0 %); загинуло 347 людей (-18,0 %; 60,0 % від загальної кількості загиблих); травмовано 197 людей (-2,0 %);

В природних екосистемах та на відкритих територіях з причини необережного поводження з вогнем сталося 15 617 пожеж (83,0 % від кількості пожеж внаслідок необережного поводження з вогнем), прямі збитки склали 10 млн 854 тис. грн (14,5 % від кількості прямих збитків внаслідок необережного поводження з вогнем); на яких загинула 21 людина та ще 21 людина отримала травми.

- з причин **порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійних режимів роботи)** виникло 2 554 пожеж (-9,0 %; 9,9 % від загальної кількості пожеж), прямі збитки склали – 133 млн 668 тис. грн (-42,1 %; 29,0 % від загальної суми прямих збитків); загинуло 108 людей (-4,4 %, ,18,7 % від загальної кількості загиблих), травмовано 85 людей (-22,0 %);

- з причин **порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей і теплогенеруючих агрегатів та установок** виникло 1 998 пожеж (-9,2 %; 7,8 % від загальної кількості пожеж); прямі збитки склали – 91 млн 358 тис. грн (-5,8 %; 19,8 % від загальної суми прямих збитків); загинуло 86 людей (-33,8 %, 14,9 % від загальної кількості загиблих) та 53 людина травмована (+3,9 %, 12,8 % від загальної кількості травмованих);

- з причин **підпалів** виникло 875 пожеж (+16,8 %; 3,4 %); прямі збитки склали – 99 млн 182 тис. грн (-16,9 %; 3,4 %); загинуло 8 людей (+100,0 %; 1,4 % від загальної кількості загиблих) та 14 людей травмовано (+40,0 %);

- через **пустощі дітей з вогнем** виникло 115 пожеж (+16,2 %, 0,4 % від загальної кількості пожеж); прямі збитки склали – 2 млн 156 тис. грн (збільшення на 0,1 %; 0,5 % від загальної суми прямих збитків); загинула, як і торік, 1 людина, травмовано 14 людей проти 7 (+100,0 %);

- з причини **порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів** виникло 504 пожежі (7,4 %; 2,0 % від загальної кількості пожеж); прямі збитки склали – 32 млн 239 тис. грн (-30,6 %; 7,0 % від загальної суми прямих збитків); загинуло 3 людини проти 4, травмовано 11 людей проти 12;

- з причини **несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва** виникло 31 пожежа (-31,1 %; 0,1 % від загальної кількості пожеж); прямі збитки склали – 967 тис. грн (-96,0 %, 0,2 %

від загальної суми прямих збитків); загибелі не зареєстровано, 2 людей отримало травми;

- з **інших причин** виникло 840 пожеж (+55,8 %; 3,3 % від загальної кількості пожеж); прямі збитки склали – 26 млн 224 тис. грн (-26,6 %; 1,0 % від загальної суми прямих збитків); загинуло 25 людей (-24,2 %; 4,3 % від загальної кількості загиблих), травмовано 37 людей (-7,5 %; 25,9 % від загальної кількості травмованих).

Питому вагу пожеж за причинами їх виникнення за 3 місяці 2020 року наведено на рисунку 8.

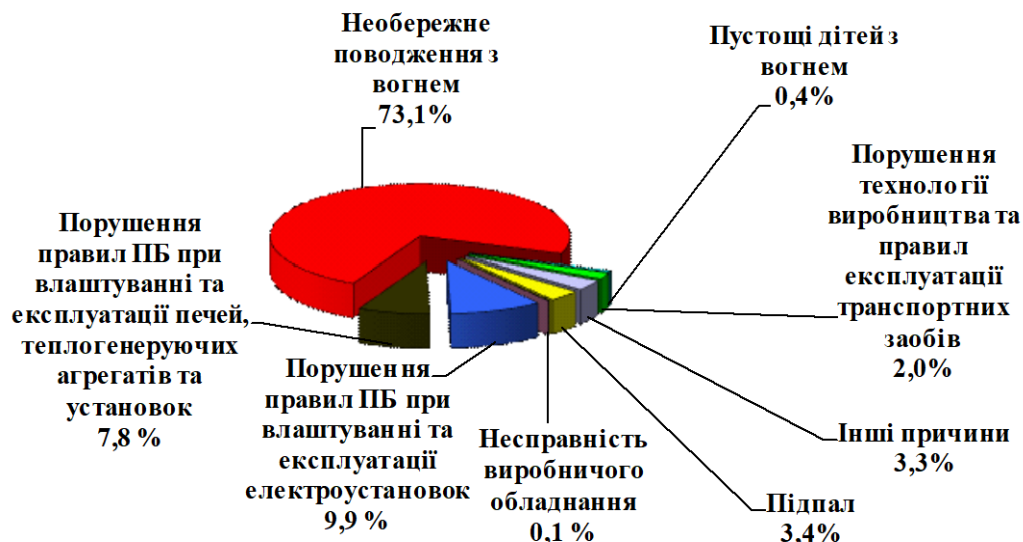

Рисунок 8 – Питома вага пожеж за причинами їх виникнення за 3 місяці 2020 року

Розподіл пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності

Аналіз пожеж на об'єктах, на яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки свідчить, що у першому кварталі 2020 року порівняно з аналогічним періодом 2019 року на об'єктах, які належать до одного з трьох ступенів ризику, визначених відповідно до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки, кількість пожеж зменшилась на 11,4 % і становить 559 пожеж або 2,2 % від загальної кількості пожеж (у 2019 році – 631 пожежа або 3,3 %).

Прямі збитки зменшились на 50,4 % і становлять 95 млн 408 тис. грн або 20,7 % від загальної суми прямих збитків ; побічні збитки зменшились на 41,3 % і становлять 188 млн 009 тис. грн або 8,7 % від загальної суми побічних збитків. На цих об'єктах унаслідок пожеж загинуло 6 людей (на рівні минулого

року) або 2,9 % від загальної кількості загиблих), отримали травми на пожежах 27 людей (-10,0 %) або 6,5 % від загальної кількості травмованих.

На об'єктах з **високим ступенем ризику** кількість пожеж зменшилась на 10,8 % і становить 149 пожеж або 0,6 % від кількості пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

Прямі збитки зменшились на 36,8 % і становлять 51 млн 535 тис. грн або 11,2 % від суми прямих збитків від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності; побічні збитки зменшились на 27,5 % і становлять 89 млн 612 тис. грн або 4,2 % від суми побічних збитків від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

На цих об'єктах кількість загиблих унаслідок пожеж залишилась на рівні 3 місяців 2019 року і становить 3 людини. Кількість травмованих на пожежах людей збільшилась на 42,9 % і становить 20 людей проти 14 за 3 місяці 2019 року.

На об'єктах із **середнім ступенем ризику** кількість пожеж зменшилась на 11,2 % і становить 159 пожеж або 0,6 % від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

Прямі збитки зменшились на 61,4 % і становлять 17 млн 274 тис. грн або 3,7 % від суми прямих збитків від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності; побічні збитки зменшились на 49,0 % і становлять 45 млн 573 тис. грн або 2,1 % від суми побічних збитків від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

За 3 місяці 2020 року на цих об'єктах загибелі людей унаслідок пожеж не зареєстровано (за 3 місяці 2019 року загинуло 2 людини). Кількість травмованих на пожежах людей зменшилась на 40,0 % і становить 3 людини проти 5 за 3 місяці 2019 року.

На об'єктах з **незначним ступенем ризику** кількість пожеж зменшилась на 11,9 % і становить 251 пожежу або 1,0 % від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

Прямі збитки зменшились на 59,8 % і становлять 26 млн 599 тис. грн. або 5,8 % від суми прямих збитків від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності; побічні збитки зменшились на 50,8 % і становлять 52 млн 823 тис. грн або 2,5 % від суми побічних збитків від пожеж за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

Порівняно з 3 місяцями 2019 року на цих об'єктах кількість загиблих унаслідок пожеж зменшилась втричі і становить 3 людини проти 1. Кількість травмованих на пожежах людей зменшилась на 63,6 % і становить 4 людини проти 11.

Заходи державного нагляду (контролю)

У першому кварталі 2020 року із 573 підконтрольних об'єктів пожеж, на яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю), найбільша кількість пожеж (231 пожежа або 40,0 % від кількості пожеж на підконтрольних об'єктах) виникла на об'єктах, що здійснювали господарську діяльність без дозвільних документів та за іншими умовами (155 пожеж або 27,1 %),

найменша (34 пожежі або 5,9 %) – що здійснювали господарську діяльність за декларацією відповідності матеріально-технічної бази законодавству з питань пожежної безпеки.

За фактами 573 пожеж на підконтрольних об'єктах було винесено 2 попередження (-50,0 %), накладено 34 штрафи (+9,7 %), направлено 12 пропозиції про усунення причин та умов (+33,3).

За частиною 2 статті 194 Кримінального Кодексу України було відкрито кримінальне провадження за фактами 31 пожежі (-20,2 %), за статтею 270 Кримінального Кодексу України – за фактами 19 пожеж (-24,0 %). У Дніпропетровській області за фактами пожеж заходи адміністративного впливу не вживались, інформація щодо відкриття кримінального провадження відсутня.

Маємо сподівання, що рішення влади щодо необхідності удосконалення порядку притягнення до відповідальності за самовільне випалювання рослинності або її залишків, забруднення повітря, знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, посилення відповідальності у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки спонукають українців до дбайливого ставлення до довкілля та дотримання правил пожежної безпеки.